

Бондар К. О.,

науковий керівник — **Білозор Л. В.,** к.е.н., доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ

Економічна діяльність окремих господарюючих суб'єктів і країни загалом значною мірою характеризується обсягом здійснюваних інвестицій. Ефективний розвиток інвестиційної діяльності є запорукою успішного розвитку та стабільного функціонування економіки. Сьогодні у складній і заплутаній системі економічних зв'язків усе частіше потрібно приймати зважені рішення щодо нагромадження та інвестування.

За податковим кодексом України (стаття 14) — «Капітальні інвестиції» — господарські операції, які передбачають придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних засобів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації відповідно до норм податкового кодексу [1].

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національного стандарту № 3 «Оцінка цілісних майнових комплексів» надає таке визначення — «Капітальні інвестиції» — інвестиції, що спрямовуються у будівництво, виготовлення, реконструкцію, модернізацію, придбання, створення необоротних активів (включаючи необоротні матеріальні активи, призначені для заміни діючих, і устаткування для здійснення монтажу), а також авансові платежі для фінансування капітального будівництва [2].

У наказі № 494 державного комітету статистики України [3] наводиться таке визначення — «Капітальні інвестиції» — інвестиції у придбання або виготовлення власними силами для власного використання матеріальних і нематеріальних активів, термін служби яких перевищує один рік.

Держкомстат України до складу капітальних інвестицій відносить:

- інвестиції в основний капітал (капітальні вкладення);
- витрати на інші необоротні матеріальні активи;
- витрати, пов'язані з поліпшенням об'єкта (капітальний ремонт);
- інвестиції в нематеріальні активи;
- витрати на формування основного стада.

До інвестицій в основний капітал згідно Інструкції щодо складання форм державних статистичних спостережень № 2-інвестиції

«Звіт про капітальні інвестиції» та № 1 «Звіт про інвестиції в основний капітал (капітальні вкладення)» відносяться обсяги інвестицій в основний капітал за видами створених (збудованих), придбаних основних засобів: будівлі (включаючи житлові) і споруди; машини, обладнання, інструмент, інвентар (без транспортних засобів); транспортні засоби; інші основні засоби [4].

Капітальні вкладення — один з основних видів інвестиції. Вони здійснюються у формі вкладень коштів у відтворення основних фондів шляхом нового будівництва, розширення, реконструкції, технічного переоснащення діючих підприємств. За допомогою капітальних вкладень може здійснюватись як просте, так і розширене відтворення основних фондів. Капітальні вкладення включають витрати на виготовлення проектів і кошторисів для будівництва, на будівельні роботи, оплату технологічного, енергетичного, підйомно-транспортного й інших видів устаткування, його монтаж, придбання інструмента й інвентарю, що зраховується до основних фондів, та ін.

При технічному переоснащенні підприємств здійснюються витрати на підвищення техніко-економічного рівня окремих виробництв, цехів, ділянок шляхом механізації й автоматизації виробництва, модернізації і заміни застарілого і фізично зношеного устаткування новим, продуктивнішим.

Під час реконструкції здійснюється перебудова існуючих цехів і об'єктів підприємства, на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, розширюються окремі будівлі і споруди, якщо в них через габарити не може бути розміщене нове обладнання, будівництво на території підприємства нових будівель і споруд замість ліквідованих, будівництво і розширення діючих об'єктів підсобного й обслуговуючого призначення й ін.

Збільшення капітальних вкладень дозволяє оновлювати основні фонди підприємств, структурно перебудовувати суспільне виробництво й збалансовувати розвиток галузей народного господарства. Вони сприяють створенню необхідної сировинної бази промисловості, прискоренню науково-технічного прогресу і поліпшенню якості продукції, освоєнню нових товарних ринків.

Слід зазначити, що досить часто поняття «капітальні інвестиції» та «капітальні вкладення» ототожнюють. Однак, на нашу думку, поняття «капітальні інвестиції» набагато ширше, ніж «капітальні вкладення»; окрім капітальних вкладень, капітальні інвестиції включають: витрати на інші необхідні матеріальні активи, капітальний ремонт, нематеріальні активи і витрати на формування основного стада. Інакше кажучи, капітальні інвести-

ції — це реальні інвестиції, а вкладення в основний капітал — це капітальні вкладення.

Однак, «investments» у перекладі з англійської і означає «вкладення» і тому, на наш погляд, некоректно вводити два поняття, які за своєю суттю відображають один і той самий процес. Тому ми вважаємо, що замість терміну «капітальні інвестиції» коректніше буде використовувати термін «реальні інвестиції» або «інвестиції в необоротні активи», а термін «капітальні вкладення» слід замінити або на «капітальні інвестиції», бо це буде коректнішим з точки зору походження цього терміну від англійського «capital investments», або виходити з українських еквівалентів при визначенні понятійного апарату — інвестиції в основний і оборотний капітал.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національного стандарту № 3 «Оцінка цілісних майнових комплексів» від 29 листопада 2006 р. № 1655 / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Наказ державного комітету статистики України «Про затвердження Методики розрахунку індексу капітальних інвестицій» 25.12.2009 № 494 / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Інструкція щодо складання форм державних статистичних спостережень № 2-інвестиції «Звіт про капітальні інвестиції» та № 1 «Звіт про інвестиції в основний капітал (капітальні вкладення)» № 476 від 9 жовтня 2006 р. / [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

Васюра Р. Г.,

науковий керівник — **Кругла М. М.**, к.е.н., доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ОБЛІК І АНАЛІЗ У СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ НЕМАТЕРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ

Серед передумов економічного зростання інноваційна складова займає особливе положення. Сучасний етап розвитку вітчиз-